

Svar på regeringsuppdrag M2021/00438 Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet.

Er beteckning: M2022/00531

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen håller med bedömningen om att avfallsbrottslighet har en negativ påverkan på samhället men också en mycket negativ påverkan på miljön och naturen genom att urlakning av föroreningar påverkar grund- och ytvatten. Illegal dumpning av avfall har en förfulande effekt i miljön. Den dominerande drivkraften bakom att illegal hantering av avfall sker är stora ekonomiska vinster i samband med låg upptäcktsrisk samt låga straff.

Länsstyrelsen ser positivt på att man tar ett samlat grepp med tydlig samverkan mellan olika myndigheter för ett effektivisera tillsynen av avfallsbrottslighet.

Myndigheternas förslag på författningsändringar

5.1 Författningsförslag

5.1.1 Införandet av A-skyld för yrkesmässiga transporter – Vi instämmer med förslaget som gör det lättare att urskilja avfallstransporter från övriga godstransporter. Möjlighet att stoppa andra transporter för att kontrollera att det inte är avfall som transporteras bör dock finnas kvar.

5.1.2 Att överlämna tillsynsansvaret för inhemska avfallstransporter till de fem länsstyrelser som idag ansvarar för gränsöverskridande transporter anser vi vara ett bra förslag Vid ett delat ansvar är det viktigt att det är tydligt vem som ansvarar för vad för att tillsynen ska kunna bli effektiv.

5.1.4 Det är viktigt att ge brottsbekämpande myndigheter tillgång till avfallsregistret. Det är även viktigt att vägen in är lätt att navigera i så att informationen blir lättillgänglig även för människor med andra kompetenser än miljölagstiftningen.

5.2 Förslag till nya regeringsuppdrag

5.2.1 Ge möjlighet till att kvarhålla avfallstransporter – klampning

Möjlighet till klampning/kvarhållande av fordon eller i vart fall transporten är ett bra förslag som skulle underlätta hanteringen jämfört med alternativet att hålla kvar själva avfallet. Klampning av fordonet bedömer vi skulle fungera som ett starkt incitament till att inte befatta sig med illegala transporter då kvarhållande av fordonet innebär att transportören inte har tillgång till sitt viktigaste verktyg för arbetet/inkomster. Det är dock viktigt att det då finns en tillsynsvägledning som anger under vilka förutsättningar de olika alternativen kan användas.

5.2.2 Vandelsprövning

Förslagen på lämplighetsprövning där utdrag ur belastningsregistret, inhämtning av uppgifter från Skatteverket och Kronofogdemyndigheten skulle ge tillsynsmyndigheten möjlighet att sälla bort åtminstone några oseriösa aktörer från marknaden. Såsom lagstiftningen ser ut idag kan en verksamhetsutövare som dömts för brott mot t.ex. avfallslagstiftningen och inte fått näringsförbud fortsätta bedriva verksamhet inom samma bransch.

5.2.4 Underlätta informationsutbyte mellan samverkande myndigheter.

För att kunna få ett resurseffektivt arbete mot miljöbrott samt inom tillsynsverksamhet behöver olika myndigheter kunna utbyta information sinsemellan. En strukturerad lättillgänglig digital informationsutbytesplattform behövs för att effektivisera arbetet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Maria Larsson med miljöhandläggare Kayumba van den Brink som föredragande.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till: m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se.